

Mal alımı ihalesinde sözleşme yapılmış ve mal teslimi hakediş ödemesi yapılmış fakat sözleşme kik tarafından iptalî

Konu : Mal alımı ihalesinde sözleşme yapılmış ve mal teslimi hakediş ödemesi yapılmış fakat sözleşme kik tarafından iptal edilirde ne olur?

Karar Veren Mahkeme: Yargıtay

Karar Tarihi: 17.12.2009

Karar Sayısı : E:2010/5499, K:2011/930

Olay Özeti Karar ve Sonuç :

Davacı, Ankara Eğitim Hastanesinin yaptığı Etilen Oksit Gaz Sterilizatör Cihazı alım ihalesi sonucu davalı ile tarihli sözleşme imzalandığını, ihaleye katılan başka bir firmanın başvurusu üzerine Kamu ihale Kurumunun 15.02.2005 tarihli kararı ile ihalenin iptal edildiğini, bunun üzerine davalıdan cihazın geri alınmasını istedikleri halde davalının 3.1.2005 tarihli 44.280TL bedelli faturaya dayanarak icra takibi başlattığını, Ankara 8.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2005/434 esas sayılı dosyası ile baktıkları menfi tespit davasının reddedilip onanarak kesinleştiğini, bu karar üzerine davalının asıl alacağa aylık %15 gecikme zammı uygulayarak borç muhtırası çıkarttığını, sözleşmede gecikme zammı uygulanacağına dair hüküm olmadığını, sözleşmeye aykırı olarak fatura düzenlendiğini, faturada matbu olarak yazılı olan aylık

%15 gecikme zammının yasal dayanağı bulunmadığını ileri sürerek, Ankara 2.icra Müdürlüğünün 2005/1323 esas sayılı dosyasında takibe konulan 3.1.2005 tarihli faturada dipnot olarak yazılan aylık %15 oranında gecikme zammı uygulanacağına ilişkin şerhin iptaline veya BK.nun 161/son maddesi uyarınca yasal faiz oranına çekilerek tenkisine karar verilmesini istemiştir.

Davalı, davacının Ankara 8.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2010/5499-2011/930 2005/434 esas sayılı dosyası ile açtığı menfi tespit davasının reddedilerek kesinleştiğini, kesin hüküm oluştuğunu savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, davacının şartların oluşması halinde her zaman eda davası açma olanağının mevcut olduğundan bu şekilde bir tespit davasının bulunmadığı, aylık vade farkının cezai şart niteliğinde olmadığından tenkis talebinin yerinde olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş; hüküm, taraflarca temyiz edilmiştir.

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre, davacının tüm, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan sair temyiz itirazlarının reddi gerekir

2-Davacı, davalının yaptığı icra takibine dayanak faturada yazılı bulunan aylık %15 gecikme zammı uygulanacağına dair şerhin iptali veya yasal faiz oranına tenkisi istemiyle eldeki davayı açmıştır. Davalı, kesin hüküm nedeniyle davanın reddini savunmuş, mahkemece davacının şartların oluşması halinde her zaman eda davası açabileceği, bu şekilde açılan tespit davasının dinlenme olanağı bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Davacının davalı aleyhine icra takibine dayalı olarak Ankara 8.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2005/434 esas sayılı dosyası ile menfi tespit davası açtığı, bu davanın 1.3.2007 tarihli karar ile reddine karar verilerek onanmak suretiyle kesinleştiği dosya kapsamından

anlaşılmaktadır. Bu bağlamda kısaca kesin hükmü açıklamak gerekirse, koşulları HUMK.nun 237.maddesi hükmünde öngörülen kesin hükmün uygulanabilmesi için her iki davanın taraflarının,dava konusunun ve dava sebebinin aynı olması zorunludur. Dava konusunun aynı olup olmadığının belirlenmesi için kesin hüküm itirazına konu hükmün hüküm sonucu ile açılan yeni davadaki son istemin, bir başka deyişle iddia ve savunmanın karşılaştırılması gerekir. Burada göz önünde bulundurulacak en önemli nokta, ikinci davadaki istemin birinci dava sonucunda hüküm altına alınan sonucu kapsayıp kapsamadığıdır. Dava sebebi ile kastedilen ise, hukuki sebep olmayıp, davada dayanılan maddi vakıaların aynı olmasıdır. Kesin hüküm, kamu düzenine ilişkin olup, taraflarca yargılamanın her aşamasında öne sürülebilen, istek olmasa bile mahkemelerce de resen (kendiliğinden) gözetilmesi gereken olumsuz dava koşuludur ve hükmün taraflarını, tarafların haleflerini bağlar (HGK'nun 2008/7-30 esas ve 43 karar).

Somut uyuşmazlığa gelince, davacının açtığı önceki menfi tespit davasının, tarafları, dava konusu ve dava sebebinin aynı olduğu, icra takibine konu asıl alacak ve ferilerinin bu dava ile kesinleştiği sabit olup mahkemece bu durumda davanın yukarıda açıklanan ilkeler gereğince HUMK.nun 237.maddesi kapsamında kesin hüküm nedeniyle reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile reddedilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir. Ne var ki, bu yanlışlığın düzeltilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden sonucu itibariyle doğru olan hükmün gerekçesi değiştirilerek onanması HUMK 438/son maddesi gereğidir.

]]>